

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๔๘

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังไทย

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพระครการเมืองได้ส่งเรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรครักษาฯ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปความได้ว่า

นายทะเบียนพระครการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักษาฯ เป็นพระราชการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ พรรครักษาฯ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาวรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพระครการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักษาฯ คือวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง ๑

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรครักษาฯ แจ้งซึ่งนายพิศิษฐ์ แจวันทึก เลขาธิการพรรครักษาฯ ทำการแทนหัวหน้าพรรครักษาฯ ไทย มีหนังสือลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าพรรครักษาฯ ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพระราชการเมือง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ และได้ดำเนินการทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งสมาชิกห้าพันคนรวมกันทั้งสี่ภาคแล้ว โดยยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ แต่ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งว่า เดຍกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามมาตรา ๒๕ แล้ว จึงไม่รับ ดังนั้นพรรครักษาฯ ขอโต้แจ้งว่า พรรครักษาฯ ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพระราชการเมือง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แต่นายทะเบียนพระครการเมืองได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ การนับระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ไม่ใช่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ดังนั้นเมื่อพรรครักษาฯ ไทยนำเอกสารไปยื่น เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ จึงไม่เกินระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามมาตรา ๒๕

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมืองฯ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนกำหนด และมีสาขาวรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา เมื่อนายทะเบียนพระครการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครพลังไทยเป็นพระครการเมือง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ดังนั้นวันที่ครบกำหนดซึ่งพระครพลังไทยต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าวคือวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ โดยนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครพลังไทย มิใช่วันที่นายทะเบียนพระครการเมืองได้แจ้งเป็นหนังสือให้พระครพลังไทยทราบแต่อย่างใด พิจารณาจากคำร้องเอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจงของหัวหน้าพระครพลังไทย และพยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วเห็นว่า พระครพลังไทยมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่ลั่งยุบพระครตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพระครพลังไทยตามพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ